

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 8. europaudvalgsmøde

Mødedato: tirsdag den 12. november 2024

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 11. november 2024

1. Samråd med finansministeren om forvaltningen af midlerne i EU's genopretnings- og resiliensfacilitet
EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål B
KOM (2020) 0408 – svar på spm. 23 om udkast til den reviderede version af Danmarks genopretningsplan

L 2. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg

L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 8. europaudvalgsmøde

Dato: tirsdag den 12. november 2024

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S) næstformand, Christian Friis Bach (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Charlotte Nellemann (LA), Louise Brown (LA) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Samråd med finansministeren om forvaltningen af midlerne i EU's genopretnings- og resiliensfacilitet

EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål B

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 23 om udkast til den reviderede version af Danmarks genopretningsplan

Samrådsspørgsmål B

Stillet af Jens Henrik Thulesen Dahl (DD)

»Hvordan vil ministeren sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning af midlerne i EU's genopretnings- og resiliensfacilitet, jf. den kritik, der rejses i Den Europæiske Revisionsrets årsberetning 2023?«

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Vi er her i dag for at belyse det forhold, at Den Europæiske Revisionsret har rejst en alvorlig kritik af den måde, hvorpå EU's genopretningsmidler er blevet forvaltet. I beskrivelsen af EU's genopretnings- og resiliensfacilitet er der ingen grænser for de ædle formål, som faciliteten skal bidrage til og understøtte. Der skal bruges penge på at gøre EU-landene mere modstandsdygtige og bæredygtige, på at nå EU's mål om klimaneutralitet senest i 2050, og på at bringe Europa på vej mod en digital omstilling. Det er alt sammen glimrende formål, men med Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for 2023 er vi blevet klogere på, hvordan tingene rettelig står til. Man må konstatere, at der tegnes et noget andet billede end det skønmaleri, offentligheden blev præsenteret for, da man lancerede EU's genopretningsfacilitet.

Når reglerne ikke overholdes i forbindelse med en tredjedel af samtlige udbetalinger fra faciliteten, er det for os at se et udtryk for systematisk svigt fra EU's side. Derudover er det en hån mod danske og europæiske skatteborgere, som ultimativt garanterer de midler, der fordeles mellem medlemslandene. Derfor glæder jeg mig meget til at høre, hvad ministeren har tænkt sig at gøre for at

sikre, at midlerne i faciliteten forvaltes på en økonomisk forsvarlig måde, så skatteborgeres penge ikke ender i et sort hul.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Spørgsmålet knyttes til den kritik, der rejses i Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for 2023, som blev offentliggjort den 10. oktober 2024.

Sagen om Revisionsrettens årsberetning for 2023 vil i sin helhed blive forelagt og drøftet med udvalget i den sædvanlige proces om den såkaldte decharge. Det betyder, at sagen vil blive forelagt til orientering forud for møde i Økofin i december 2024, hvor Revisionsretten præsenterer sin årsberetning. Herefter vil sagen blive forelagt udvalget til forhandlingsoplæg som led i Rådets forhandlinger om en henstilling til Europa-Parlamentet. Det er Europa-Parlamentet, der i sidste ende meddeler Kommissionen decharge, dvs. godkender gennemførelsen af budgettet.

Revisionsrettens resultater i forhold til genopretningsfaciliteten

Zoomer vi konkret ind på EU's genopretningsfacilitet, som samrådsspørgsmålet tager sigte på, indeholder årsberetningen et særskilt kapitel om faciliteten.

Revisionsretten har for tredje gang revideret udgifterne under genopretningsfaciliteten. Det vil sige, at Retten har kontrolleret betalingsanmodninger fra medlemslandene og den formelle rigtighed af opnåelsen af de aftalte mål og milepæle.

Med hensyn til transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed har Revisionsretten for andet år i træk afgivet en erklæring med forbehold vedrørende EU's genopretningsfacilitet.

For nogle af udgiftsområderne i EU-budgettet skønner Revisionsretten en sandsynlig fejlrate i udbetalingerne. På grund af genopretningsfacilitetens særlige forvaltningsmodel estimerer Retten dog ikke en konkret fejlrate for faciliteten, men anslår, at fejlenes finansielle effekt ligger over en væsentlighedstærskel på 2 pct.

I 2023 indsendte medlemslandene samlet 23 betalingsanmodninger. Revisionsretten fandt, at 16 ud af de 452 reviderede mål og milepæle i betalingsanmodningerne var påvirket af problemer med den formelle rigtighed af opfyldelsen af mål og milepæle. Retten betegner disse 16 tilfælde som kvantitative revisionsresultater, dvs. resultater med finansiell effekt.

Genopretningsfacilitetens forvaltningsmodel

Revisionsrettens kritik skal bl.a. ses i lyset af genopretningsfacilitetens forvaltningsmodel. Den adskiller sig fra det øvrige EU-budget, ved at udmøntningen er resultatbaseret. Det vil sige, at midlerne udbetales på baggrund af landenes opfyldelse af konkrete mål og milepæle. Der er altså ikke en direkte forbindelse til de underliggende udgifter og fakturaer.

Der er tale om en grundlæggende ny tilgang til EU-støtte. Siden oprettelsen af genopretningsfaciliteten har modellen vundet indpas i drøftelser om f.eks. fremtidens samhørighedspolitik. Også af den grund er det selvsagt vigtigt, at vi finder frem til en model, der virker bedst muligt.

Revisionsrettens kritik af genopretningsfaciliteten

Der er flere elementer af Rettens kritik, som vi kan nikke genkendende til. Det gælder særlig de tilfælde, hvor der ikke har været en tilfredsstillende opfyldelse af de aftalte målsætninger.

Det gælder også den kritik, man kunne betegne som en slags børnesygdomme ved en ny forvaltningsmodel, f.eks. vagt formulerede mål og milepæle eller uklare retningslinjer om støtteberettigelsesperioden.

Fra dansk side bakker vi overordnet op om en resultatbaseret udmøntning af EU-midler, hvor landene får udbetalt midler, i takt med at de aftalte resultater opnås. Dette ligger i forlængelse af et generelt fokus på at sikre mest mulig værdi for de fælles midler.

Revisionsretten peger videre på, at modellen er problematisk ud fra et regnskabsmæssigt synspunkt. Det skyldes f.eks., at Kommissionen ikke har fuld kontrol over, hvordan pengene bliver brugt. I modellen er det nemlig medlemslandene, som er ansvarlige for at implementere og overvåge brugen af midler.

Forvaltningsmodellen har derved en indvirkning på omfanget af Rettens revision og den sikkerhed, den kan give. En forvaltningsmodel, hvor finansieringen ikke direkte er koblet til omkostninger, udfordrer altså Rettens traditionelle måde at udøve revision på.

Alternativet til en resultatbaseret udmøntning

Når vi taler om udfordringer og forbedringspunkter i forhold til en resultatbaseret tilgang, er det vigtigt at huske på, hvor vi kommer fra. Alternativet er den nuværende forvaltningsmodel for samhørighedspolitikken, hvor udbetalingerne er koblet til konkret dokumentation af, hvad udgifterne er brugt på – en såkaldt refusionsbaseret model.

Revisionsretten har over en årrække påpeget, at den stigende fejlrate for EU-budgettet særlig skyldes netop samhørighedspolitikken og EU-midler, der er refusionsbaserede. I år er ingen undtagelse – tværtimod. Under udgiftsområde 2, som vedrører samhørighedspolitikken, har Revisionsretten estimeret en fejlrate på 9,3 pct. Det er en stigning fra sidste år, hvor fejlraten var på 6,4 pct. Resultatet er særlig kritisk, set i lyset af at samhørighedsmidlerne udgør cirka en tredjedel af EU's samlede udgifter.

Hvad vil ministeren gøre?

Regeringen er meget optaget af at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning – ikke bare af midlerne i EU's genopretningsfacilitet, men af fælles EU-midler i det hele taget. Derfor vil vi opfordre Kommissionen til at implementere de anbefalinger, som Revisionsretten har givet i deres årsberetning. Det gælder bl.a. at give et klarere billede af, om landenes kontrolsystemer fungerer effektivt, og at der gøres mere for at løse de resterende svagheder i medlemslandenes kontrolsystemer. Effektive kontrolsystemer er vigtigt i beskyttelsen af EU's finansielle interesser. Det er centralt, at Kommissionen forstår alvoren i kritikken og agerer derefter.

Revisionsretten problematiserer også, at de enkelte mål og milepæle i landenes genopretningsplaner ikke altid er tydeligt defineret. Det er vigtigt, at Kommissionen og medlemslandene styrker definitionen af mål og milepæle i fremtidige revisioner af de nationale genopretningsplaner, og at Kommissionen fører en kontrol med medlemslandenes planer, der er proportionel med omfanget af tildelte midler og den faktiske risiko for fejl og svig.

Jeg mener, at kritikken fra Revisionsretten skal tages alvorligt. Regeringen vil arbejde for, at Kommissionen følger målrettet op på de udfordringer og forbedringspunkter, som Retten fremhæver.

Det viser, at der er behov for at finde frem til en resultatbaseret udmøntningsmodel, der virker efter hensigten, hvor vi kommer børnesygdomme, uklarheder og mangler til livs.

En resultatbaseret udmøntning er ikke i sig selv en garanti for den mest hensigtsmæssige anvendelse af EU-midler. Det sikrer dog en tættere kobling mellem de midler, der tilføres, og de politisk prioriterede initiativer og reformer, der kommer ud som resultat deraf. Det skal vi grundlæggende holde fast i, så udbetaling af EU-midler kobles til målbare resultater frem for alene at se på afholdte udgifter – fra at belønne kvitteringer til at belønne resultater.

Regeringen tager Revisionsrettens kritik af modellen alvorligt og vil arbejde for, at der rettes op på udfordringerne. De fælles EU-midler skal skabe målbar merværdi. Den høje og stigende fejlrate for bl.a. samhørighedsmidlerne taler sit tydelige sprog om, at alternativet – den refusionsbaserede model – bestemt heller ikke er uden sine problemer, men det skal ikke stå i vejen for, at den nye model også bliver så god som overhovedet muligt.

Regeringens holdning

Sagen om Revisionsrettens årsberetning for 2023 vil i sin helhed blive genstand for drøftelser med udvalget som led i den kommende politiske behandling i Rådet. I den forbindelse vil regeringen senere søge udvalgets opbakning til et mandat til forhandlingerne om ordlyden i Rådets henstilling til Europa-Parlamentet om decharge. Her vil vi fra dansk side presse hårdt på for, at teksten i tilstrækkelig grad afspejler alvoren i Revisionsrettens kritik.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Det er desværre ikke første gang, der kommer revisionspåtegninger i forhold til udbetalinger fra EU.

Der er foretaget 23 tilskudsbetalinger til 17 medlemsstater i 2023. I forbindelse med en tredjedel af udbetalingerne var regler og betingelser ikke overholdt ifølge Revisionsretten. 6 betalinger var desuden væsentlig fejlbehæftede. Hvad tænker ministeren om, at så mange betalinger ikke overholder de nødvendige betingelser? Er ministeren enig i, at de midler, der er uberettiget udbetalt, bør tilbagebetales til EU-kassen?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Enhver kritik er alvorlig, og jeg ville ønske, at tallet var nul. Det er det, man skal arbejde hen imod. Vi har fra dansk side altid været hardlinere: Man skal gøre alt, hvad man kan fra EU-systemets side, for at det er korrekt anvendelse af EU-midlerne. De systemer, man historisk set har anvendt, har ikke leveret varen. Nu har man en ny tilgang, hvor man ikke overfører midler på baggrund af en regning, men på baggrund af opnåede mål. Den tilgang er grundlæggende fornuftig.

Der er regler for, hvornår penge skal betales tilbage. Jeg går ud fra, at de vil blive fulgt til punkt og prikke – det bør de gøre. Hvis nogen har overtrådt reglerne, og det afstedkommer en tilbagebetaling, så er det sådan, det skal være.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Mener ministeren principielt ikke, at fejlagtigt udbetalte midler burde tilbagebetales?

Der er eksempler på udbetalinger, hvor man reelt ikke har nået målet, og der er eksempler på udbetalinger til projekter, der slet ikke har krav på støtte. Hvad er ministerens holdning til, at danske

skatteborgere har været med til at finansiere opførelse af køreledninger i Frankrig, selv om projektet blev iværksat før februar 2020, hvor faciliteten trådte i kraft? Og hvad tænker ministeren om, at der er gået fælles EU-midler til at finansiere en rapport om bygningskultur i Østrig, som den østrigske regering tidligere år selv har finansieret? Mener ministeren, at det er udtryk for tiltag, som gør EU-landene mere modstandsdygtige og bæredygtige?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg vil ikke gå ind i en diskussion om den præcise anvendelse af midler i bl.a. Østrig, men for disse midlers vedkommende gælder det, at planerne skal godkendes af Kommissionen, før man overhovedet får lov at bruge dem. Hvis det viser sig, at man ikke har levet op til forudsætningerne for at modtage midlerne, er det op til Kommissionen at vurdere, hvilke konsekvenser det skal have. Min holdning er meget klar: Man skal følge reglerne, og man skal modtage penge til de formål, de er afsat til. Det er heldigvis det, der er sket i langt, langt hovedparten af tilfældene. Der er rejst kritik i nogle tilfælde, og den kritik skal man tage alvorligt, hvilket jeg forventer, Kommissionen vil gøre.

Theresa Scavenius (UFG): Det er et vigtigt emne.

Ministeren siger, at vi ikke nødvendigvis skal interessere os for et projekt i Østrig, men med denne model vurderer og godkender vi faktisk alle medlemslandenes planer. Vi diskuterer, hvad vi mener er gode projekter, og derfor er rapporten ekstremt vigtig for at forstå, hvorvidt vi selv bruger pengene rigtigt, og om de bliver brugt rigtigt i det hele taget.

Det er meget bekymrende, at der er kommet endnu en rapport. Ministeren siger også, at det er en børnesygdom, men det er det faktisk ikke – projektet har kørt i 3 år nu. Kritikken er ikke ny. Revisionsretten er kommet med mange rapporter, hvor de kritiserer målemetoden for at være upræcis, og nu får vi konsekvenserne af det. Ministeren siger, at vi er hardlinere og virkelig sørger for, at pengene bliver brugt ordentligt, men hvordan har regeringen de sidste 3 år arbejdet for at sikre, at pengene bliver brugt ordentligt, tilstrækkeligt og korrekt i dette program både i andre lande, men også herhjemme? Hvis Danmark er hardlinere, går jeg ud fra, at ministeren arbejder for det systematisk hver dag.

Charlotte Nellemann (LA): I LA kan vi tilslutte os forbeholdet over for at øge EU's budget. Det er, som om EU bruger enhver anledning til enten at bruge flere penge eller opkræve flere penge af medlemsstaterne til deres eget budget. Idéen om fælles gæld skulle i vores optik aldrig nogen sinde være opstået. Vi mener på ingen måde, det er til Danmarks gavn at skulle afvikle vores statsøkonomi sammen med Sydeuropas, som åbenlyst ikke er interesseret i at overholde de gældende regler.

EU efterspørger konstant et større budget, og der er tale om potentiel skatteopkrævning. En sag som denne bekræfter os i, at de ikke kan finde ud af at håndtere de penge, de allerede modtager. Kan ministeren give et klart nej til, at det er regeringens holdning at øge budgettet yderligere? EU's budget er allerede rigelig stort, og i vores optik er der masser af poster, man godt kunne skære på, sådan set også i forhold til samhørighedspolitikken. Jeg kan undre mig over, hvad nogle af de projekter vil give til samhørigheden i EU. Vi ser også på landbrugsstøtten, kulturinitiativer og en del socialpolitik. Kan ministeren bekræfte, at det er regeringens politik, at man kan finde penge i de eksisterende puljer først, næste gang EU ønsker flere penge?

Næstformanden (Henrik Møller): Til Charlotte Nellemann: Spørgsmålene ligger uden for det konkrete samrådsspørgsmål, og det vil sige, at ministeren ikke er forpligtet til at svare. Vi kan tage de spørgsmål i en anden kontekst.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Til Charlotte Nellemann: Danmark er meget optaget af, at man bruger EU-midlerne fornuftigt, og at man i øvrigt kigger på, om pengene kan bruges klogere og bedre, før man beder om nye penge til EU. Det er vores grundsynspunkt, og det har vi sagt i mange sammenhænge.

Til Theresa Scavenius: Vi arbejder bl.a. for, at der er den hårdest mulige ordlyd i henstillingerne. Sidste gang vi stemte imod Rådets henstilling om decharge, var Danmark med i en erklæring med kritik, fordi vi ikke syntes, at det var tilstrækkelig kontant. Vi siger det ikke bare ved festlige lejligheder, vi bringer det frem. I øvrigt har jeg selv påpeget det over for mine kolleger, og i dialogen med Kommissionen har det været vigtigt for Danmark, at det bliver prioriteret. Vi tager det meget alvorligt, og det bør vi også gøre. Jeg håber, at alle lande i EU og Kommissionen vil lægge sig på samme linje som Danmarks. Jeg må dog konstatere, at der er vi ikke helt endnu – så meget desto mere er der grund til, at vi arbejder videre fra dansk side.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Jeg mangler stadig væk et svar fra ministeren på, om man principielt er enige i, at fejludbetalinger bør tilbagebetales, uagtet hvad reglen i øvrigt måtte være.

Ministeren taler om vurderingen i forhold til mål og milepæle. Revisionsretten siger, at det kan være vanskeligt at vurdere, fordi det ikke er så klart. Vil ministeren konkret arbejde for at ændre forordningen, så der fastsættes klare kriterier for, hvordan bl.a. »tilfredsstillende« skal fortolkes?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er glad for, at vi deler intentionen om at arbejde hårdt for at undgå problemerne. Man kunne teste, hvorvidt Danmark virkelig gør meget. En stor del af vores plan for grøn omstilling og landbruget er, at vi skal have kulstofrig jord, og ifølge planen skulle et program for det løbe i 2021-2024. Det er et lille eksempel ud af den store plan med en masse elementer. Hvad er status på de projekter? Dem kunne Revisionsretten også have tjekket effekten af. Vi kan ikke sørge for, at hele Europas projekter er korrekte, men er der sammenhæng mellem bevilling, mål og faktisk udbetaling i forbindelse med de danske projekter?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Kommissionen kan kræve tilbagebetaling, hvis reglerne ikke er overholdt, og det er min forventning, at Kommissionen tager den opgave alvorligt. Der kan være meget små afvigelser, og der kan være større afvigelser, så det fornuftige udgangspunkt må være, at man ikke skal have penge til noget andet, end det man har fået afsat penge til, og det er Kommissionens opgave at holde øje med det.

Jens Henrik Thulesen Dahl spørger, om jeg er enig i Revisionsrettens anbefalinger, og til det er svaret ja. Danmarks tilgang vil være, at man gennemfører anbefalingerne, så man får en bedre kontrol. Det arbejder vi for.

Til Theresa Scavenius: Status for implementeringen af genopretningsfaciliteten i en dansk kontekst er, at det grundlæggende går efter planen. Vi har udmøntet midler hurtigere end de fleste andre lande, men vi har som andre behov for at tilpasse planen, for at vi kan være så præcise i udmøntningen som muligt. Det drøftede vi også på mødet i Europaudvalget fredag den 8. november 2024.

Status for implementeringen i EU er, at der i alt er udbetalt 175 ud af de 648 mia. euro pr. 31. oktober 2024. Nogle lande er længere fremme end andre, og enkelte har stadig til gode at indsende deres første betalingsanmodning. I Danmark er vi på bolden. I forhold til konkrete projekter vil jeg foreslå, at man sender et spørgsmål til fagministerierne.

Theresa Scavenius (UFG): Spørgsmålet er ikke kun, om midlerne er blevet udmøntet, men om de har leveret det klimabidrag, der er angivet i planen, og om de matcher de faktiske udgifter til det givne projekt. Er der en sammenhæng mellem de tre ting? Som finansminister er det selvfølgelig svært at håndtere denne type regnskaber, for det kræver meget viden om, hvad der foregår i ressortministerierne, og hvordan man måler en klimaeffekt. Revisionsretten påpeger bl.a. i forhold til energieffektivisering, at det er usandsynligt, at en ny bygning kan regnes som 100 pct. klimabidrag. Men det kræver, at man er nede i alle detaljerne, og arbejdet fra et finansministerspor er meget omfattende, fordi det kræver meget viden. Det er ikke nok, at man kan se, at pengene er gået ind og ud, man skal også vide, om det har haft et reelt bidrag. Hvad gør finansministeren i forhold til ressourcer i ministeriet for at sørge for, at man kan håndtere denne nye måde at uddele penge på?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Som finansminister er jeg generelt optaget af, at vi leverer det, vi har stillet EU i udsigt, når vi får penge fra EU. Det er mit klare indtryk, at det er tilfældet helt overordnet set. Der kan være steder, hvor vi er nødt til at justere på den måde, vi gennemfører projekterne på.

Ansvarsfordelingen er sådan, at Finansministeriet har ansvaret for koordineringen af den danske genopretningsplan og varetager den løbende dialog med Kommissionen. De relevante ministerier sikrer implementering og gennemførelse af de konkrete initiativer, således at mål og milepæle indfries rettidigt. Har man spørgsmål til konkrete initiativer, skal man rette dem til relevante fagministerier.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): I hvilket omfang kræver Kommissionen rent faktisk tilbagebetaling?

Angående kontrol- og overvågningssystemer: En ting er, hvordan vi gør det herhjemme. Men i årsberetningen kritiseres især de sydeuropæiske lande, der ikke nødvendigvis altid har deres systemer helt på plads. Kan ministeren støtte, at man tilbageholder midler til de medlemslande, indtil kontrolsystemerne er på plads, så man kan have tillid til, at tingene foregår efter reglerne?

Theresa Scavenius (UFG): Udfordringen er, at EU's opgørelsesmetoder ifølge Revisionsretten er fejlbehæftede, og at mange af de nationale planer vurderes utilstrækkelige på de forskellige parametre. Finansministeren siger nu, at vi ikke skal snakke med finansministeren om det, fordi det ligger ude i ressortministerierne. Men hvad gør vi fra et finanspolitisk perspektiv med alle disse mange penge, hvor vi allerede nu ved, at opgørelsesmetoderne er fejlbehæftede? Sandsynligvis foregår det samme i Danmark. Skal vi sætte ekstra ressourcer af til det, eller skal vi sætte den danske Rigsrevision til at kigge på det for at være sikre på, at pengene ikke havner det forkerte sted? Når jeg kigger på nedslagspunkter i den konkrete plan, kan jeg allerede nu se, at det ser ud til, at visse projekter ikke har haft den klimaeffekt, der står i planen. Der er gået 3 år, så vi kan efterhånden se, at projekterne skulle have leveret meget mere, end de kunne. Hvad gør vi for at sikre os, at vi er hardlinere?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Til Theresa Scavenius: Vi har givet udvalget status for nuværende. Helt overordnet følger vi i Danmark planen. Der har været behov for justeringer enkelte steder, hvilket jeg orienterede udvalget om fredag den 8. november 2024. Det er vigtigt, at vi ikke alene leverer formelt, men også indholdsmæssigt, på det, vi har aftalt med EU. Det er op til de enkelte ministerier at sørge for, at vi leverer på mål og milepæle, og jeg har tillid til, at de tager opgaven meget alvorligt og allokerer de nødvendige ressourcer.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Hele processen omkring genopretningsmidlerne var ret grundig fra EU's side, i forhold til at man overhovedet kunne få lov at få dem udbetalt. Man har også lagt ind i systemet, at det er en forudsætning, at man leverer, for at man kan få pengene undervejs. Det er ekstremt vigtigt, at man har tilstrækkelige kontrolsystemer, og fra dansk side opfordrer vi Kommissionen til at være konsekvent med, at man selvfølgelig skal kunne kontrollere, at midlerne bliver givet på fornuftig og forsvarlig vis. Det er Kommissionens ansvar at sørge for det, og indtil det modsatte måtte blive bevist, antager jeg, at Kommissionen leverer på det ansvar.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger, at vi følger planen. Pointen er, at Revisionsretten har lavet en rapport – igen – der siger, at opgørelsesmetoderne er fejlbehæftede. Vi har masser af milliarder af euro, der bliver brugt til projekter med et klimastempel, men i realiteten har de nul klimaefekt. Det er u hensigtsmæssigt. Det er ikke nok at sige, at man følger en plan, når opgørelsesmetoderne af planen er fejlbehæftede. Vil vi gøre noget ved det? Ministeren siger, at vi er hardlinere på det punkt. Vi vil ikke have, at der går kroner til projekter, hvor vi ikke ved, at de går til det, vi har politisk besluttet. Hvad gør vi ved det? Hver gang ministeren er i Bruxelles, kan ministeren gøre opmærksom på det, men vi er også nødt til at være hardlinere indadtil. Vi skal sikre, at pengene bliver brugt til de politiske mål. Hvad gør vi i Danmark? Skal vi lave en revideret plan, så ministeren er sikker på, at ressortministerierne rent faktisk leverer de bidrag, som vi har påstået? Vi er nødt til at revidere planen meget mere systematisk end de ændringer, vi har fået oversendt i går.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Der er mange ting, der bliver kritiseret i revisionsrapporten. Noget af den kritik handler om, at man kan få dobbeltfinansieret sine projekter. Revisionsretten siger, at det på grund af svaghed i EU's kontrolmiljø er svært at opdage dobbeltfinansiering. Det vil sige, at man kan modtage midler både fra genopretningsfaciliteten og EU's samhörighedsfonde. Hvad tænker ministeren om det, og hvad vil man gribe til for at sikre, at Kommissionen tager fat i det?

Jeg vil gerne have bekræftet, at jeg får en oversigt over de tilfælde, hvor Kommissionen har bedt om at få tilbagebetalt midler.

NOT **Finansministeren (Nicolai Wammen):** Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Vi sender en oversigt.

Regeringens holdning til dobbeltfinansiering er meget klar: Man skal ikke have betaling to gange for at udføre den samme opgave. Det er en opgave for Kommissionen og andre EU-myndigheder at stå for den kontrol. Det er vores opfordring, at EU gør det nidkært og meget målrettet. Anbefalingerne fra Revisionsretten til at styrke indsatsen har Danmarks fulde opbakning, og vi vil arbejde for, at EU tager anbefalingerne til sig, sådan at man får bedre redskaber til det. Grundlæggende er det vigtigt, at vi bruger skatteborgernes penge fornuftigt. Det gælder både i Danmark og i EU. Når vi afsætter penge til formål, skal pengene også bruges til de formål. Det gælder som en rød tråd igennem hele vores arbejde i forhold til EU's udbetalinger af midler.

Til Theresa Scavenius: Der er to lag i det. Det ene er, hvad der sker i de andre lande. Revisionsretten er kommet med en række anbefalinger til, hvordan man kan stramme op, og det har Danmarks fulde opbakning, at man strammer op de steder, hvor det kan gøres bedre. I forhold til Danmark er det overordnede indtryk fortsat – Theresa Scavenius kan have et andet indtryk – at vi følger planen med vigtige indsatser, bl.a. i forhold til det grønne og digitalisering. Fagministerierne har ansvaret for implementeringen og gennemførelsen, herunder mål og milepæle. Skulle det vise sig, at der er behov for at revidere noget fra dansk side, må vi gøre det, men mit udgangspunkt er, at de er på ret kurs og leverer varen, indtil jeg måtte høre andet fra ministerierne.

Charlotte Nellemann (LA): Jeg noterer mig, at ministeren siger, at EU var meget grundige i beskrivelsen af, hvad der skulle til for at få midlerne udbetalt. Det lyder dejlig betryggende, men det er ikke så betryggende, når man samtidig hører ministeren berette om, at der er en ret kraftig stigning – over 30 pct. – i fejlrate. Der er noget galt i beskrivelserne.

Jeg noterer mig også, at ministeren siger, at man fra dansk side vil arbejde for at styrke indfasning af Revisionsrettens anbefalinger, og så bliver jeg glad igen. Det er rart med bedre revision, når man ser, at tingene ikke fungerer. Kunne ministeren forestille sig, at EU lavede en slags storebrorordning over for de lande i EU, der netop har en høj fejlrate?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg tror ikke, at man skal lave storebrorordninger for lande, men man skal være meget klar i sit budskab til alle EU's lande om, at vi forventer, at reglerne overholdes, uanset om man er et stort eller et lille land, og uanset hvilket udgangspunkt man har. Man har et ansvar for at kontrollere, at reglerne overholdes. Vi stiller gerne råd og vejledning til rådighed, hvis det efterspørges, men man skal være varsom med en storebrorordning. I Danmark ville vi næppe heller sætte pris på, at nogen kom og fortalte os, at vi nu skulle have en storebrorordning. En storebrorordning ville også fjerne lidt af ansvaret fra det enkelte land. Det er det enkelte lands ansvar, at man leverer, og det er EU's – ikke mindst Kommissionens – ansvar at kontrollere, at det også sker. Det er fint, hvis man kan hjælpe nogen til at blive bedre til det, men landene må ikke kunne fralægge sig ansvaret ved at sige, at andre skulle have hjulpet.

Theresa Scavenius (UFG): I modsætning til de andre spørgere er jeg bekymret for, at vi er en del af problemet, og at det ikke kun er de andre lande. Der ser ud til at være masser af fejl i vores egen plan, så hvis man havde kigget grundigt i den, ville man også være bekymret for det. Det handler ikke om, at vi er de gode, og at de andre er dårlige – det er modellen, der er problematisk.

Ministeren siger, at han ikke vil forholde sig til konkrete projekter. Jeg har tjekket, hvem der har lavet planen med alle klimatiltagene, og det er Finansministeriet. Hvis finansministeren ikke vil være ansvarlig for de enkelte elementer og hele tiden henviser til nogle andre, bliver det svært at arbejde politisk med det, for så forsvinder ansvaret. Finansministeren står som afsender på, at der skulle være 1 million elbiler i 2030, vi skulle have rigtig meget energieffektivisering, kulstofrige jorde osv. Ministeren bliver nødt til at tage ansvar for, om vi er kommet i hus med det. Ellers er vi nødt til at sige, at vi ikke kan bruge denne model til at finansiere vores klimapolitik med.

Jeg vil derfor gerne spørge igen: Hvad vil finansministeren gøre for at sørge for, at der bliver fulgt tilstrækkeligt op i stedet for bare at have tillid til, at det nok skal gå, fordi Kommissionen har godkendt planen? Problemet er, at Revisionsretten har sagt, at Kommissionen godkender planer,

som er fejlbehæftede, både på grund af målemetoderne, men også på grund af indholdet. Vi kan ikke regne med, at planerne er gode nok, selv om Kommissionen har godkendt dem.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Arbejdsfordelingen er den, at Finansministeriet har ansvaret for koordineringen af den danske genopretningsplan og dialogen med Kommissionen. Vi har samlet bidragene fra de forskellige ministerier, vi har lavet planen, sendt den til EU og har fået den godkendt. Implementering og gennemførelse af elementerne af planen ligger i fagministerierne, som har været med til at lave byggeklodserne til planen. Det har ikke noget at gøre med, at jeg ikke tager ansvar for planen, men vi er en regering med forskellige ministerier med ansvar for forskellige dele. Det er meget fornuftigt at gøre det på den måde, medmindre man kun vil have et Finansministerium og ikke andre ministerier i Danmark. Grundlæggende er det meget godt, at vi har flere ministerier i landet til at varetage nogle af de opgaver, der skal løses.

Theresa Scavenius' kommentarer giver et indtryk af, at det ser helt forfærdeligt ud i Danmark, men lad os lige fokusere på det, Revisionsretten har sagt i forhold til Danmark: Revisionsretten har i årsberetningen identificeret et revisionsresultat vedrørende genopretningsfaciliteten fra Danmark. Der er tale om et såkaldt kvalitativt revisionsresultat, hvilket retten definerer som resultater uden finansiell effekt – det kan f.eks. være systemsvagheder eller en skrivebordsfejl. Det enkeltstående resultat for Danmark er udtryk for det sidste, altså en skrivebordsfejl, nemlig en simpel indtastningsfejl fra Kommissionens side. Vi har selvfølgelig et ansvar for løbende at holde øje med, hvad der sker på de enkelte områder, og jeg har tillid til, at de pågældende ministerier, der står for målopfyldelsen, tager det ansvar meget alvorligt. Theresa Scavenius beder om en vurdering af, om der er tilstrækkelige ressourcer, og jeg har tillid til, at ministerierne allokere de nødvendige ressourcer for at levere på den opgave.

Charlotte Nellemann (LA): Det er fair nok, at ministeren ikke har lyst til at indføre en storebrorordning, men ministeren udtalte stadig væk, at Danmark tilskynder, at revision [*lydudfald*], så spørgsmålet er, hvad ministeren kunne forestille sig, det ville gøre? Revisorer ser som bekendt primært i bakspejlet, så hvordan skal det styrkes? Ansvar er jo dejligt – det går vi i Liberal Alliance enormt meget op i – men der er som regel også en konsekvens ved det. Ligesom Jens Henrik Thulesen Dahl vil jeg gerne vide, om det skal have en konsekvens for de lande?

Theresa Scavenius (UFG): Projekterne ser ikke ud til at være ude at virke. Der står en del om omstilling af landbruget til økologi – hvordan går det med det projekt i forhold til bevillinger, udmøntning, de faktiske udgifter samt klimabidraget? Vi er tilbage til, at vi har brug for en ret god analyse af det for alle projekter. Jeg kender til det i Danmark, og jeg ved, at det ikke går så godt på økologisiden, hvor der er grundlæggende problemer. Jeg forstår godt, at ministeren ikke er klimaminister og derfor ikke er så meget nede i detaljerne, men her bliver ministeren nødt til at forholde sig til det. Hvordan løser vi problemet med, at ministeren er ansvarlig for en masse, hvor udbetalinger af midlerne er afhængige af, at der er et tilstrækkeligt klimabidrag? Har ministeren i Finansministeriet ressourcer nok og faglig kompetence til at vurdere de byggeklodser, der kommer fra fagministerierne? Eller propper man det bare ind i regnearket, fordi det lyder rigtig flot? Gør ministeren selv noget for at tjekke, om klimabidragene er sandsynlige i forhold til indsatsen kombineret med den faktiske udgift?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Til Theresa Scavenius: Jeg er meget optaget af, at Finansministeriet ud over at holde øje med den økonomiske bundlinje også engagerer sig i den grønne omstilling. Finansministeriet har været involveret i mange af de store beslutninger i forhold til den grønne omstilling. Det er jeg meget, meget glad for. Vi har dygtige mennesker i Finansministeriet, og jeg har den opfattelse, at man også har det i andre ministerier. Jeg hører Theresa Scavenius efterspørge, at vi i Finansministeriet skal have en til en-opdækning af de dygtige fagpersoner i ressortministerierne, så vi kan holde øje med, om de leverer det, de skal. Det ville være en meget bureaukratisk måde at bygge det danske samfund op på, og vi har en anden tilgang i regeringen – vi vil faktisk gerne have færre administrative medarbejdere, ikke flere. Dygtige medarbejdere i Finansministeriet skal i samarbejde med dygtige medarbejdere i fagministerierne lave gode planer. Det har vi gjort her. Det er i gang med at blive gennemført, og der vil være behov for justeringer undervejs. Det redegjorde jeg for allerede fredag den 8. november 2024. Det vil man have ansvar for at gøre i ressortministerierne, og Finansministeriet vil koordinere det – helt som vi har gjort det hele vejen igennem. Har man meget specifikke spørgsmål, skal de rettes til ressortministeren, og jeg er helt tryk ved, at den pågældende minister gerne vil gå i dialog med Theresa Scavenius omkring det.

Til Charlotte Nellesmann: Vi deler intentionen, nemlig at de pågældende lande skal være lige så skarpe som dem, der er bedst, til at få kontrolleret. Danmark er stor tilhænger af Revisionsrettens anbefalinger. Anbefalingerne til, hvordan man kan håndtere problemstillingerne de steder, hvor værktøjerne ikke er gode nok, har vores fulde opbakning. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Med reglerne vil det have en konsekvens for lande, hvis Kommissionen vurderer, at man ikke i tilstrækkelig grad har levet op til forudsætningerne. I det omfang, Kommissionen gør det, kan man skride ind, og det er fornuftigt. Og jeg har en forventning om, at Kommissionen vil gøre det i de tilfælde, hvor det giver mening.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Tak for en god dialog.

Jeg er fuldstændig enig i, at det principielt er det enkelte lands ansvar, og at det er Kommissionen, der skal følge op på, om tingene foregår, som de skal. Den store udfordring er desværre, at det ikke er første gang, vi ser sådan en revisionsrapport. Jeg har diskuteret det med ministeren tidligere, men det ser desværre ikke ud til samlet set at gå den rigtige vej i EU. Derfor er der et enormt behov for, at Danmark som minimum er hardliner og finder værktøjer til at gå den rigtige vej. Jeg er bange for, at vi kommer til at sidde her igen om ikke så længe, men så må vi tage den diskussion. Held og lykke med statussen som hardliner.

Mødet sluttede kl. 10.53.